DOI: [10.32702/2307-2105-2019.10.16](https://doi.org/10.32702/2307-2105-2019.10.16)

УДК: 334:331

*Г. Ю. Кучерова,
доктор економічних наук, доцент,
професор кафедри економіки Класичного приватного університету, м. Запоріжжя
ORCID: 0000-0002-8635-6758*

СТРАТЕГІЧНІ ЗАСАДИ РОЗВИТКУ СОЦІАЛЬНОГО КАПІТАЛУ ПАРКОВИХ СТРУКТУР УКРАЇНИ В УМОВАХ ІНФОРМАЦІЙНОЇ ПРОЗОРОСТІ

*H. Kucherova
Doctor of Economics, Associate Professor,
Professor of Economics, Classical Private University, Zaporozhye*

STRATEGIC FUNDAMENTALS FOR SOCIAL CAPITAL DEVELOPMENT OF THE PARKING STRUCTURES OF UKRAINE IN THE CONDITIONS OF INFORMATION TRANSPARENCY

Охарактеризовано стратегічні засади розвитку соціального капіталу паркових структур України в умовах інформаційної прозорості. Узагальнено ключові нормативно-правові акти, що одночасно зумовили та стали наслідком розвитку паркових структур в Україні. Визначено характерні риси етапів динамічного розвитку паркових структур. Підкреслено неефективне використання привілеїв, що надавалися парковим структурам. Відзначено пожевлення тенденцій розвитку паркових структур після 2014 р. Доведено формалізм у виконанні вимог до функціонування паркових структур, заміну джерел фінансування, відсутність учасників та партнерів, суттєву різницю у часі між відкриттям та реєстрацією парків. Сформульовано підстави для виключення формальних паркових структур з реєстру та позбавлення статусу індустріального парку. Представлено вимоги забезпечення інформаційної прозорості та критеріїв оцінювання діяльності паркових структур.

The article describes the strategic principles of social capital development of park structures of Ukraine in terms of information transparency. The key regulatory acts that led to and resulted from the development of park structures in Ukraine are summarized. The characteristic features of the stages of dynamic development of park structures have been determined. The first period of formation (until 2007) is characterized by the formation of their legal support, then by 2010, the mechanism of functioning of park structures has basically already been launched, projects and activities - implemented and evaluated. To date, there is a reboot of the park mechanism, improvement of regulatory and legal support, expansion of the tools of functioning and control. Statistical analysis of indicators of the results of the functioning of the FEZs and TPDs in Ukraine for the period up to 2015 proved inefficient, inappropriate and irrational use of the privileges granted as a result of the introduction of a certain regime and the resources involved.

The tendency of development of park structures after 2014 is noted. The time that elapsed from the opening of the park to its registration is significant and differs in all structures and in different periods, which shows the fluctuations of the decision-makers regarding the expediency of registration. Formal attitude of park creation initiators to the requirements of regulatory state bodies has been proved. Selection for investment projects at the expense of the State Regional Development Fund has been followed by non-compliance with specific requirements. Most of the parks were also unable to attract participants, so the lack of own funding was transferred to the State Regional Development Fund. Additional recommendations are given for deciding whether to involve the state as a participant for co-financing.

The grounds for exclusion of formal park structures from the register and deprivation of industrial park status have been formulated. Requirements for providing information transparency and criteria for evaluating the activities of park structures are presented. Compliance with these criteria of information transparency of park structures will be the basis for the development of an appropriate monitoring system, without which the dispersion of budgetary funds between individual territories and projects will legally continue.

Ключові слова: *індустріальні парки; технологічні парки; наукові парки; соціальний капітал; фінансування; фонд державного регіонального розвитку.*

Keywords: *industrial parks; technology parks; science parks; social capital; financing; state regional development fund.*

Постановка проблеми у загальному вигляді та її зв'язок із важливими науковими чи практичними завданнями. Увесь період становлення України як самостійної та самодостатньої держави владні структури та суб'єкти господарювання не залишають пошуку нових ресурсних джерел для забезпечення стабільного функціонування та сталого розвитку на всіх рівнях. Одними із значущих продуктів розвитку процесів самоорганізації із залучення ресурсів у країну зацікавленими сторонами стали паркові структури, механізм становлення та розвитку яких в Україні є достатньо суперечливим, тому аспекти функціонування паркових структур та їх регламентація на державному рівні досі не залишають поза увагою як науковці, практики, так і державні органи влади.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Динамічність розвитку паркових структури в Україні досліджували І. Чудаєва, І. Бобух, С. Маринчук [4], О. Мазур, А. Мазур, В. Симоненко, Н. Кухарська, Ю. Макогон, В. Пила, О. Кавчун [3], Т. Горянська, К. Редько, В. Ткачук, О. Чмир, О. Єгорова та інші. Втім, оновлені умови розвитку країни, динамічність реформування соціально-економічної системи держави, докорінне переосмислення цінностей та пріоритетів визначають доцільність подальшого наукового пошуку у напрямі дослідження соціального капіталу паркових структур України в частині інвестування ресурсів у добровільну взаємодію зацікавлених сторін, яка продукує виробіток додаткової вартості нової якості.

Об'єкт та предмет соціального капіталу досліджено у роботах L. Nan [12], F. Adam, B. Roncevic [8], його зв'язок із суміжними категоріями інших видів капіталу вивчали J. Coleman [9], П. Бурдьє [1], вплив на стан соціально-економічної системи - F. Juan, M. Lubatkin, W. Schulze [10], і соціально-економічних процесів на нього - N. B. Ellison, C. Steinfield, C. Lampe [13], Л. Гайсина [2]. Однак, особливості накопичення соціального капіталу парковими структурами в умовах інформаційної прозорості недостатньо вивчені. В цілому, зазначене вище доводить актуальність теми дослідження.

Метою статті є обґрунтування перспектив розвитку соціального капіталу паркових структур України в умовах інформаційної прозорості на основі здійснення ретроспективного та критичного аналізів.

Виклад основного матеріалу дослідження з повним обґрунтуванням отриманих наукових результатів. Результати ретроспективного аналізу довели, що основні умови функціонування та розвитку паркових структур забезпечили наступні ключові нормативно-правові акти, табл. 1. При цьому, якщо перший період становлення (до 2007 р.) характеризується формуванням їх нормативно-правового забезпечення, то до 2010 р. механізм функціонування паркових структур в основному вже було запущено, проекти і діяльність – реалізовано та оцінено. До сьогодні відбувається перезавантаження паркового механізму, удосконалення нормативно-правового забезпечення, розширення інструментарію функціонування та контролю. Переважний вплив на кількісні показники паркових структур чинили акти, що стосувались скасування пільг та інших привілеїв. Втім, після кризовий період характеризується новими якість функціонування та різким зростанням кількості паркових структур.

Таблиця 1.

Ключові нормативно-правові акти, що зумовили та стали наслідком розвитку паркових структур в Україні

Найменування нормативно-правового акту	Суть
Закон України від 13.10.1992 р. № 2673-XII “Про загальні засади створення і функціонування спеціальних (вільних) економічних зон”	Регламентується створення нових спеціальних зон різних типів: вільні митні зони і порти, експортні, транзитні зони, митні склади, технологічні парки, технополіси, комплексні виробничі зони, туристсько-рекреаційні, страхові, банківські тощо
Про спеціальний режим інноваційної діяльності технологічних парків : Закон України від 16.07.1999 № 991-XIV	Визначає суть, напрями діяльності, керівництво, порядок державної реєстрації, реєстрації проектів, реалізації спеціального режиму сприяння інноваційної діяльності
Про Концепцію створення спеціальних (вільних) економічних зон в Україні : Постановою Кабінету Міністрів України від 14.03.1994 р. № 167, втратила чинність у 2004 р.	Визначає методологію організації спеціальних економічних зон, стратегічні напрями їх розвитку
Положення Про порядок створення і функціонування технопарків та інноваційних структур інших типів : Закон України від 22.05.1996 № 549.	Визначає відмінності у функціонуванні технологічних парків різних типів
Про спеціальний режим інноваційної діяльності технологічних парків : Закон України від 16.07.1999 № 991-XIV.	Визначає правові та економічні засади функціонування технологічних парків, запровадження спеціальних режимів інноваційної діяльності
Положення «Про утворення Комісії з питань державної підтримки діяльності технологічних парків “Напівпровідникові технології і матеріали, оптоелектроніка та сенсорна техніка”, “Інститут електрозварювання імені Є. О. Патона”, “Інститут монокристалів” : Постанова КМУ від 4 серпня 2000 р. № 1216;	Створена та регламентована діяльність “Комісії з питань державної підтримки діяльності технологічних парків”
Положення «Про утворення Комісії з організації діяльності технологічних парків та інноваційних структур інших типів» від 9 серпня 2001 р. № 961; Постанова КМУ від 6 серпня 2003 р. № 1219.	Регламентована діяльність комісії з питань державної підтримки діяльності технологічних парків інших видів
Про заходи щодо створення та функціонування спеціальних (вільних) економічних зон і територій із спеціальним режимом інвестиційної діяльності : Постанова КМУ від 24.09.1999 № 1756.	Мораторій на створення спеціальних економічних зон та територій пріоритетного розвитку. Заходи обумовлені необхідністю здійснення моніторингу, оцінювання ефективності функціонування паркових структур.
Програма розвитку інвестиційної діяльності, затвердженої на 2002–2010 роки	Націлена на сприяння розвитку функціонування індустріальних парків з високотехнологічним виробництвом для реалізації завдань модернізації суб’єктів національної економіки
Про визнання такими, що втратили чинність, деяких урядових актів : Постанова КМУ від 25.08.2004 № 1109	Концепція створення спеціальних (вільних) економічних зон в Україні втратила чинність, оновленого варіанту не затверджено
Про Державний бюджет України на 2005 рік : Закон України 2285-IV від 05.01.2006. .	Пільги для підприємницької діяльності суб’єктів, що діяли на території спеціальних економічних зон та територій пріоритетного розвитку, скасовано
Про першочергові заходи щодо реалізації: Послання Президента України до Верховної Ради України “Україна: поступ у XXI сторіччя. Стратегія економічного та соціального розвитку на 2000–2004 роки”	Визначалися засади сприяння створенню індустріальних парків для активізації надходжень іноземних інвестицій
“Концепція створення індустріальних (промислових) парків”, схвалена урядом у 2006 році	Недіючі або частково діючі суб’єкти господарювання із інфраструктурою певного стану виступили точками регіонального росту у форматі індустріального парку.
Про науковий парк “Київська політехніка” : Закон України № 523-V від 22.12.2006.	Започаткування діяльності наукових парків та їх нормативно-правового регулювання

Про наукові парки : Закон України № 1563-VI від 25.06.2009 р.	Регламентує статус, мету, пріоритетні напрями діяльності наукових парків
Про індустриальні парки : Закон України від 21.06.2012 р. № 5018-VI.	Організаційні та правові засади функціонування індустриальних парків було затверджено лише у 2012 році
Деякі питання визначення середньострокових пріоритетних напрямів інноваційної діяльності загальнодержавного рівня на 2012–2016 роки : Постанова КМУ № 294 від 12.03.2012.	Коригування та актуалізація пріоритетних напрямів інноваційної діяльності, також, через парковий механізм
Про наукову і науково-технічну діяльність. Закон України від 26.11.2015 р. № 848-VIII.	Визначає умови та параметри наукової, науково-технічної діяльності, функціонування паркових структур
Деякі питання визначення середньострокових пріоритетних напрямів інноваційної діяльності загальнодержавного рівня на 2017–2021 роки : Постанова КМУ від 28.12.2016 № 1056.	Визначає пріоритетні напрями діяльності для кожного з технологічних парків у середньостроковому періоді
Започаткування Національної асоціації наукових, технологічних парків та інших інноваційних організацій України	Сприяє підвищенню ролі наукових та технологічних парків в інноваційному розвитку України
Деякі питання визначення середньострокових пріоритетних напрямів інноваційної діяльності галузевого рівня на 2017–2021 роки : Постанова КМУ від 17.10.2017 № 980.	Визначає пріоритетні напрями діяльності для кожного з технологічних парків у середньостроковому періоді
Державна програма транскордонного виробництва на 2016–2020 роки	Визначено засади формування транскордонних економічних кластерів, індустриальних парків і об'єднань єврорегіонального співробітництва
Про Стратегію сталого розвитку “Україна-2020”	Сприяння розвитку інвестиційної діяльності за рахунок співфінансування проектів коштами Державного фонду регіонального розвитку та місцевих бюджетів в умовах децентралізації

Джерело: узагальнено автором

Паркові структури за своєю суттю виступають інтегрованим соціально-економічним продуктом, функціонування якого сприяє підвищенню життєздатності окремих територій, організацій, видів діяльності за рахунок цільового спрямування та використання фінансових, трудових та матеріальних ресурсів, ефективність якого забезпечується в умовах впровадження або дії спеціальних режимів (митного, податкового, інвестиційного тощо), а синергізм проявляється при взаємодії зацікавлених учасників або партнерів паркових структур.

На тлі визначеної у табл. 1 ієрархії нормативно-правових актів, розглянемо результати статистичних спостережень. Так, статистичний аналіз показників результатів функціонування спеціальних економічних зон (далі СЕЗ) та територій пріоритетного розвитку (далі ТПР) в Україні за період до 2015 р. довели неефективне, нецільове та нераціональне використання привілеїв, що надавалися у результаті запровадження певного режиму та залучених ресурсів [4]. Крім того, після 2015 р. загальна статистика діяльності щодо СЕЗ та ТПР взагалі не наводиться у відкритому доступі. Є лише можливість оцінити за окремими аспектами результати діяльності конкретних паркових структур.

У період після 2014 р. спостерігається тенденція пожевлення та активізації функціонування паркових структур, незважаючи на недосконалість нормативно-правового забезпечення, функціонування не у пільговому режимі та лише у разі включення до Реєстру. Як приклад, у 2014 р. було зареєстровано у Реєстрі 11 індустриальних парків, тоді як створено 9, у 2015 р. зареєстровано 0, створено 1, у 2016 р. зареєстровано 3, створено – 6, у 2017 р. – 13, створено 11, у 2018 р. зареєстровано 9, створено – 13 та за 8 місяців 2019 р. – зареєстровано 4. [3;6]. Таким чином, з урахуванням ліквідації ІП «Центральний» (рішення ініціатора від 09.08.2018 р.), в країні зареєстровано 40 індустриальних парків (далі ІП).

Доречно відзначити, що час, який проходив від відкриття парку до його реєстрації, суттєвий та різниться за всіма структурами та у різних періодах, що доводить коливання суб'єктів, які приймають рішення, у питаннях доцільності реєстрації. Для прийняття рішення у 2014 р. ІП Рясне-2 щодо реєстрації знадобилося 11 місяців, “Перший український індустриальний парк” – 7 місяців, Індустриальний (промисловий) парк “Славутич” – 11 місяців, ІП Долина – 3 місяці. Тоді як у 2017 р. час на прийняття рішення щодо реєстрації парку скоротилося, зокрема: Індустриальний парк “Павлоград” – 1,5 місяця, Індустриальний парк “Золотоноша” та Індустриальний парк “Біла Церква” – 1 місяць, Новороздільський індустриальний парк – 2 місяця, Індустриальний парк “Новодністровськ” – до 1 місяця, Індустриальний парк “Енергія” та Індустриальний парк “INNOVATION FORPOST” – 4 місяці. Поряд з цим, індустриальні парки, організовані за останній період (2019 р.), значно скорочують організаційні періоди. Наприклад, ІП «АзовакваІнвест», концепції якого затверджена рішенням Маріупольської міської ради від 26.12.2018 № 7/38-3476, включено до Реєстру вже 07.02.2019 р., тобто, через 1,5 місяця, що може свідчити про активізацію процесу організації та створення індустриальних парків [3;6].

Так, незважаючи на те, що встановлені умови для реєстрації індустріальних парків, з одного боку, стримують їх, з іншого боку - дають змогу отримати додаткову державну підтримку, не всі паркові структури реєструються. Крім того, інтересами індустріальних парків опікується Міністерство економіки, наукових та технологічних парків – МОНУ, що обумовлює принципову різницю у критеріях, механізмах та принципах регулювання, і, тим самим, результатів функціонування парків.

Так, державне фінансування індустріальним та науковим паркам (перелік у преамбулі відповідного закону) надається лише у разі проведення їх реєстрації. Технологічні парки реєструються усі, тому їх проекти можуть претендувати на державне фінансування. Відомо, що до діяльності, яка фінансується державою, підвищується контролююча увага та посилюються вимоги, тому інформаційна прозорість окремих паркових структур щодо результатів діяльності суттєво різниться.

Крім затримки у забезпеченні нормативно-правовим полем процесів функціонування паркових структур, разом з їх стрімким розвитком проявилися і внутрішні суперечності наступного характеру. Як приклад, індустріальні парки забезпечують власне функціонування діями ініціаторів створення, керуючих компаній та учасників відповідно до положень концепції парку. На практиці досить складно віднайти керуючу компанію, яка могла б не тільки забезпечити організацію діяльності парку, а і звітувати щодо його стану за певний період. Більшість парків також не змогли залучити учасників. Так, без учасників та керуючих компаній функціонують у 2018 р. : ІП “INNOVATION FORPOST”, ІП “Біла Церква”, ІП “Тернопіль”, ІП “Енергія”, ІП “Техносіті” та інші.

За офіційними даними [6] на 01.09.2019 керуючі компанії є лише у 17 індустріальних парків, учасники – у 7, при цьому учасники відсутні в усіх індустріальних парків, зареєстрованих у 2018р. та за 8 місяців 2019 р., керуючі компанії також відсутні в усіх зазначених індустріальних парків, крім ІП “Біла Церква 2”, зареєстрованого 04.10.2018, де керуюча компанія набула статусу 08.08.2019.

Фахівці стверджують, що з одного боку, просування документів індустріальних парків для реєстрації стримує бюрократія, невідповідні умови тощо, з іншого боку - формальне ставлення ініціаторів до вимог регуляторних державних органів [3].

Залучення до фінансування проектів індустріальних парків коштів Державного фонду регіонального розвитку (далі ДФРР) стало додатковим джерелом, що також вимагає дотримання певних умов в частині цільового спрямування та обмеження кошторисної вартості у 5000 тис. грн (будівництво, реставрація, капітальний ремонт, реконструкція), 1000 тис. грн. – інші цілі; необхідності освоєння коштів у період 1–3 роки, тоді як для реалізації проектів необхідно мати період значно більшої тривалості; співфінансування із місцевими бюджетами у співвідношенні 90%/10% в умовах дефіциту доходів місцевих бюджетів; здатність проекту до перспективного самофінансування в умовах кризи в державі. Також, спеціальний режим інноваційної діяльності для проектів технологічних парків триває 5 років, а свідоцтво учасникам видається на 7 років.

За результатами аналізу, проведеного Рахунковою палатою України, встановлено, що при здійсненні відбору для інвестування проектів за рахунок коштів ДФРР простежено недотримання окремих вимог, зокрема: наявність морально-застарілої, непридатної до використання затвердженої проектної документації, що не відповідає будівельним стандартам; необхідність коригування проекту із подальшим зростанням його вартості, що стало причиною його часткового виконання; проекти не відповідали регіональним стратегіям, концепціям парку; фінансування проектів, період реалізації яких переважає обмеження у 1-3 роки; фінансування неготових проектів, проектів, що не мають проектно-кошторисної документації, що у цілому розпорошує бюджетні кошти та знижує ефективність їх використання [7].

Ситуацію погіршує те, що у концепції індустріальних парків передбачено самофінансування розвитку його інфраструктури та проектів, однак відсутність учасників, керуючих компаній, недофінансування відповідних державних цільових програм зумовлює нестачу коштів, яку перекладають на ДФРР, при цьому зміни у джерелах фінансування не оприлюднюють у концепціях парків [3;6]. Зазначені аспекти доводять про наявність формалізму у вимогах до діяльності паркових структур та при визначенні джерел їх фінансування.

Зауважимо, якщо у 2016 р. за рахунок ДФРР реалізовувалися 5 проектів з облаштування індустріальних парків, серед яких ІП Коростень. Фактично профінансовано облаштування парку на суму 9060,00 тис.грн., з ДФРР - 14388,669 тис.грн, з місцевих бюджетів - 1598,74 тис.грн., хоча за концепцією парку передбачалося витрати 9060,00 тис.грн., з державного бюджету – 1359,00 тис.грн., з місцевих бюджетів – 906 тис.грн., залучені кошти – 6795,00 тис.грн [6]. Зазначене доводить неспроможність парку залучити плановані кошти, що обумовило заміну джерел фінансування учасників на кошти ДФРР у наслідку відсутності таких. Подібна тенденція спостерігається і за проектами ІП “Долина”, де змінено джерела фінансування на кошти ДФРР, з якого профінансовано 88,9% вартості проекту 004708-ІФ 2016-2016, ІП “Тростянець” - з ДФРР профінансовано 89,2% вартості проекту 006251-СУ 2016-2016, ІП “Свема” - з ДФРР профінансовано 50% проекту 005694 СУ 2016-2016; 89,87% проекту 005696-СУ 2016-2016 [6].

Проте, у 2017 р. фінансування проектів облаштування індустріальних парків не здійснювалось, тоді як у 2018-2019 р. фінансується лише 1 проект 018804-ЧВ згідно Розпорядження КМУ від 23.05.2018 № 372-р (із змінами). З ДФРР у 2018 р. проект профінансовано на 24%, з місцевого бюджету на 23,7%, у 2019 р. з ДФРР виділено 36,5%. У підсумку зазначимо, що фінансування облаштування паркових структур з ДФРР нестабільне по роках, але зростає, так, у 2016 р. виділено з фонду 4,35 млн.грн, у 2018-2019 рр. – 5,175 млн.грн.

При зміні джерел фінансування шляхом залучення коштів ДФРР доречно було б затвердженню складу комісії:

- вимагати обґрунтування неспроможності парку забезпечити реалізацію фінансової частини власної концепції, відзначити про наявність або відсутність спроб реалізації пошуку інших додаткових джерел фінансування;

- у разі встановлення, що за тривалий період існування парку не залучено додаткових учасників, визначити підстави та встановити доцільність залучення держави як учасника з метою дофінансування.

Втім, неспроможність самофінансування, тривала відсутність партнерів, невиконання положень концепції, різниця між затвердженими положеннями концепції парків та фактами їх діяльності, неефективне використання бюджетних коштів, збитковість діяльності, формальність та інформаційна непрозорість результатів діяльності, у сукупності є підставами для виключення таких паркових структур, по-перше, з реєстру, по-друге, для позбавлення статусу індустріального парку. Проте, закриття індустріального парку регламентується та здійснюється на практиці лише за його ініціативою, що потребує негайного врегулювання.

Оскільки інформаційна прозорість діяльності паркових структур достатньо умовна, невідкладним завданням є налагодження дієвого моніторингу за всіма параметрами з метою відсіювання формально діючих структур. До основних вимог забезпечення інформаційної прозорості діяльності суб'єктів віднесемо:

- ступінь довіри до носія, джерела інформації (сайт, концепція парку);
- ступінь відповідальності (соціальної, економічної, правової) економічного суб'єкта (парку);
- межі видимості інформації (ступінь розкриття та оприлюднення інформації (ключової чи опосередкованої));
- ступінь інформаційної доступності (можливості щодо використання інформації);
- ступінь доступності інформації третім особам;
- наявність дозволу (реєстрації) на поширення інформації;
- ступінь достовірності інформації (зміст відповідає реальним фактам);
- задіяні інформаційно-комунікаційні технології та їх безпечність;
- когнітивні обмеження користувача інформації;
- рівень ефективності використання інформації;
- рівень корупції, наявність можливості маніпулювання інформацією;
- рівень ризиків розкриття або приховування інформації.

Дотримання зазначених критеріїв інформаційної прозорості діяльності паркових структур стане підґрунтям для розроблення відповідної системи моніторингу, без якого легально триватиме розпорошеність бюджетних коштів між окремими територіями та проектами.

Основні критерії, які визначали би діяльність паркових структур з точки зору реальності та перспективності стосуються фактів визначення :

- мети створення;
- дати та номеру рішення щодо створення;
- перелік функцій;
- підпорядкованості;
- відповідності діяльності діючим стратегічним документам держави, регіонів;
- пріоритетності напрямів діяльності;
- наявності актуальної концепції;
- переліку засновників, учасників, зацікавлених осіб, керуючих компаній, партнерів тощо;
- обсягів та джерел державного фінансування;
- обсягів та джерел самофінансування;
- кількості діючих проектів, періодів їх реалізації, відповідальних осіб;
- обсягів та джерел фінансування діючих проектів;
- здійснення самооцінювання продуктивності та ефективності діяльності, реалізації проектів, проектних рішень;
- здійснення незалежного оцінювання продуктивності та ефективності діяльності, реалізації проектів, проектних рішень;
- здійснення звітування, його періодичності та достовірності поданої інформації.

Визначений перелік критеріїв не є вичерпним, проте, виступає базовим, його доцільно уточнювати в контексті конкретної паркової структури. Також, вагомим є динаміка змін як результатів діяльності паркових структур, так і стану щодо забезпечення їх інформаційної прозорості. Позитивна тенденція змін визначатиме перспективність функціонування навіть за умов незначного рівня результативності та ефективності. З боку держави, як зазначають провідні фахівці, доцільним є уніфікація вимог, нормативно-правового забезпечення та підпорядкування паркових структур, побудови прозорої бази даних або моніторингу, здійснення контролю незалежно від наявності реєстрації парку, розширення переліку джерел державного фінансування, сприяння та стимулювання розвитку самофінансування, визначення порядку зупинення та ліквідації паркових структур [3;4].

Висновки. Соціальний капітал паркових структур в частині норм, правил та принципів добровільної взаємодії суб'єктів, накопичується та трансформується відповідно до нових умов господарювання. З метою реалізації принципу уніфікації до регулювання діяльності паркових структур доречно розглядати діяльність парків різних видів як єдиний інтегрований механізм, функції та діяльність яких доцільно перехреснувати з метою отримання синергетичного ефекту від задіяних частково освоєних територій, вдосконаленої

інфраструктури індустріальних парків, реалізації в їх межах інноваційно-інвестиційних проектів та діяльності науково-технологічних парків, взаємодію яких може регламентувати спільна діяльність у цьому напрямі МОНУ та Мінекономіки. Взаємодія та взаємоузгодженість діяльності та регулювання паркових структур націлена на максимальну реалізацію потенціалу, досягнення якої виступатиме додатковим джерелом активізації процесів самоорганізації та розвитку зацікавленості у самофінансуванні як проектів, так і діяльності.

Перспективи подальших розвідок у даному напрямі вбачаємо у розробці системи оцінювання інформаційної прозорості діяльності паркових структур.

Література.

1. Бурдые П. Формы капитала. “Экономическая социология” Т. 3, № 5, 2002, с. 60–75
2. Гайсина, Л.М. Формирование модели механизма трансформации системы управления персоналом. *Власть*. 2015. № 23.3. с. 76-81.
3. Кравчун О. С. Теоретичні та прикладні аспекти розвитку інвестиційних платформ в Україні: монографія. Запоріжжя: Класичний приватний університет, 2019. 464 с.
4. Маринчук С. Г. Аналіз діяльності спеціальних економічних зон та територій пріоритетного розвитку в Україні. *Інвестиції: практика та досвід*. 2015. № 2. с. 91–96.
5. Офіційний сайт Міністерства економічного розвитку і торгівлі. URL: http://www.me.gov.ua/?lang=uk-UA_
6. Офіційний сайт Державного фонду регіонального розвитку. URL: <http://dfrr.minregion.gov.ua/>.
7. Офіційний сайт Рахункової палати України URL: https://rp.gov.ua/upload-files/Activity/Collegium/2019/7-1_2019/Zvit_7-1_2019.pdf
8. Adam, F., & Rončević, B. (2003). “Social capital: recent debates and research trends”. *Social science information*, 42(2), 155-183.
9. Coleman, J. S. (1988). “Social capital in the creation of human capital”. *American journal of sociology*, 94, S95-S120.
10. Florin, J., Lubatkin, M., & Schulze, W. (2003). “A social capital model of high-growth ventures”. *Academy of Management Journal*, 46(3), 374-384.
11. Кучерова Г.Ю. Методологія державного стратегічного планування макроекономічних процесів в Україні. *Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія «Економічні науки»*. 2015. Вип. 13. Ч.1. с. 105-110.
12. Lin, N. (2017). Building a network theory of social capital. In *Social capital* (pp. 3-28). Routledge.
13. Ellison, N. B., Steinfield, C., & Lampe, C. (2007). The benefits of Facebook “friends:” Social capital and college students’ use of online social network sites. *Journal of computer-mediated communication*, 12(4), 1143-1168.
14. Portes, A. (1998). Social capital: Its origins and applications in modern sociology. *Annual review of sociology*, 24(1), 1-24.

References.

1. Bourdieu P. (2002), “Forms of capital”, *Economic Sociology*, vol. 5, pp. 60–75
2. Gaysina, L.M. (2015), “Formation of a model for the mechanism of transformation of the personnel management system”, *Vlast`*. vol. 23.3, pp. 76-81.
3. Kravchun, O.S. (2019), “Teoretichni` ta prikladni` aspekti rozvitku i`nvesticzi`jnikh platform v Ukrayini”’, [Theoretical and applied aspects of development of investment platforms in Ukraine], Classic Private University, Zaporozhye, Ukraine.
4. Marinchuk, S.G. (2015), “Analysis of the activity of special economic zones and territories of priority development in Ukraine”, *I`nvesticzi`yi: praktika ta dosvi`d*, vol. 2, pp. 91–96.
5. The Official website of the Ministry of Economic Development and Trade (2019), available at: http://www.me.gov.ua/?lang=uk-UA_ (Accessed 4 may 2019).
6. The Official site of the State Regional Development Fund (2019), available at: <http://dfrr.minregion.gov.ua/>. (Accessed 4 may 2019).
7. The Official Website of the Accounting Chamber of Ukraine (2019), available at: https://rp.gov.ua/upload-files/Activity/Collegium/2019/7-1_2019/Zvit_7-1_2019.pdf (Accessed 4 may 2019).
8. Adam, F., & Rončević, B. (2003). “Social capital: recent debates and research trends”. *Social science information*, vol.42(2), pp.155-183.
9. Coleman, J. S. (1988). “Social capital in the creation of human capital”. *American journal of sociology*, vol. 94, pp. 95-120.
10. Florin, J., Lubatkin, M., & Schulze, W. (2003). “A social capital model of high-growth ventures”. *Academy of Management Journal*, vol. 46(3), pp. 374-384.
11. Kucherova, H. (2015), “Methodology of state strategic planning of macroeconomic processes in Ukraine”. *Naukovij vi`snik Khersons`kogo derzhavnogo uni`versitetu. Seri`ya «Ekonomi`chni` nauki»*, Vol. 13. Part 1, pp. 105-110.
12. Lin, N. (2017). “Building a network theory of social capital”. In *Social capital* (pp. 3-28). Routledge.

13. Ellison, N. B., Steinfield, C., & Lampe, C. (2007). "The benefits of Facebook "friends:" Social capital and college students' use of online social network sites". *Journal of computer-mediated communication*, vol. 12(4), pp.1143-1168.
14. Portes, A. (1998). "Social capital: Its origins and applications in modern sociology". *Annual review of sociology*, vol. 24(1), pp.1-24.

Стаття надійшла до редакції 20.10.2019 р.